

**PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST.
IM. JÓZEFA ELSNERA
W BRZEGU**

**PROGRAM NAUCZANIA
DLA SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA
PRZEDMIOT GŁÓWNY - AKORDEON**

4 I 6 - LETNI CYKL NAUCZANIA

Opracowała: mgr Dorota Hnat

Brzeg, 2019

Spis treści

1. Wstęp	str. 3
2. Ogólne cele edukacyjne	str. 3
3. Szczegółowe cele edukacyjne	str. 3
4. Material nauczania:	
4.1. treści nauczania 6 - letni cykl nauczania	str. 4
4- letni cykl nauczania.....	str.11
4.2. repertuar	str. 15
4.3. proponowana literatura.....	str. 16
4.4. formy sprawdzania osiągnięć ucznia	str. 17
4.5. oceny klasyfikacyjne.....	str. 18
5. Zespół akordeonowy	str.19
5.1 ogólne cele edukacyjne.....	str.19
5.2 szczegółowe cele edukacyjne.....	str.19
5.3 proponowana literatura	str.21
6. Opis osiągnięć ucznia na zakończenie etapu edukacyjnego	str.21
7. Zakończenie	str. 22

1. Wstęp

Niniejszy program został opracowany na podstawie **Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 roku w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego D.U. z 28 sierpnia 2019 r. poz. 1637**. Program przeznaczony jest dla uczniów szkoły muzycznej I stopnia klasy akordeonu pobierających naukę gry na dziale instrumentalnym.

2. Ogólne cele edukacyjne

1. Zainteresowanie ucznia muzyką.
2. Rozbudzanie zapału do muzyki.
3. Rozwijanie uzdolnień muzycznych ucznia w sposób dostosowany do jego wieku i predyspozycji.
4. Nauczanie podstaw gry na instrumencie.
5. Rozwijanie umiejętności technicznych interpretacyjnych.
6. Nauczanie zasad notacji w stopniu umożliwiającym samodzielne odczytywanie zapisu nutowego.
7. Przygotowanie do samodzielnego opracowywania krótkich łatwych utworów.
8. Wdrożenie do systematycznego i świadomego ćwiczenia.
9. Rozwijanie naturalnej potrzeby ekspresji twórczej ucznia i kształcenie wyobraźni artystycznej.
10. Przygotowanie ucznia do publicznych występów estradowych, zachęcenie do wspólnego uczestnictwa w życiu muzycznym.
11. Zapoznanie ucznia z podstawową wiedzą muzyczną.
12. Kształtowanie wrażliwości estetycznej i poczucia piękna.
13. Przygotowanie absolwentów do dalszego kształcenia w szkole muzycznej II stopnia.

3. Szczegółowe cele edukacyjne

1. Wykształcenie słuchu muzycznego, uwrażliwienie na piękno.
2. Wykształcenie wrażliwości na walory artystyczne utworu i jego poszczególnych elementów.
3. Poznawanie repertuaru wartościowego artystycznie i przydatnego praktycznie.

Rozwijanie umiejętności myślenia muzycznego w zakresie:

- pracy nad tekstem muzycznym
 - czytania nut – grania utworów a – vista
 - wdrażanie ucznia do samodzielnej pracy nad własnymi problemami wykonawczymi
 - zapewnianie każdemu uczniowi możliwości samorealizacji twórczej
 - rozwijanie wyobraźni twórczej
 - zapewnianie uczniowi ciągłego rozwoju emocjonalnego i artystycznego
4. Rozbudzanie zainteresowań muzycznych ucznia.
 5. Przygotowanie absolwentów do dalszego kształcenia w szkole muzycznej II stopnia.
 6. Znajomość podstawowych wiadomości z historii instrumentu i jego budowy.
 7. Opanowanie prawidłowej postawy przy grze, układ prawej i lewej ręki.
 8. Zapoznanie ucznia z ważnymi znakami i zasadami notacji muzycznej oraz wiadomościami teoretycznymi.
 9. Umiejętności i wiadomości – frazowani i operowanie podstawowymi sposobami artykulacji.
 10. Wykształcenie pamięci wyobraźni i inwencji muzycznej oraz poczucia rytmu i stałego tempa w utworze i jego zmian.
 11. Dynamika i biegłość palcowa w poszczególnych etapach nauki.
 12. Wprowadzanie muzykowania zespołowego.
 13. Zapoznanie ucznia z literaturą akordeonową, cechami kompozytorów i okresów historycznych oraz polskiego folkloru muzycznego.
 14. Umiejętność koncentrowania się i pokonywania tremy podczas występów publicznych.

4. Materiał nauczania

4.1. Treści nauczania 6 – letni cykl nauczania

Klasa I – 1,3 jednostki lekcyjnej tygodniowo

- wprowadzenie podstawowych pojęć w zakresie budowy i eksploatacji instrumentu
- konserwacja łatwo dostępnych elementów akordeonu
- prawidłowa postawa przy grze na instrumencie
- prawidłowe prowadzenie miecha
- wyrównywanie artykulacji legato
- utrzymywanie stałego natężenia dźwięku – dynamika płaszczyznowa
- utrzymywanie stałego tempa gry

- wprowadzenie techniki przekładania palców 2 i 3 nad 1 oraz podkładania kciuka pod palcami 2 i 3 – ręka prawa
- wprowadzenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręka lewą

Gamy i wprawki

- wprowadzenie wprawek i krzyżówek basowych durowych i molowych
- wprowadzenie gamy durowej oraz pasażu ręka prawą

Minimum programowe

- opanowanie nut w kluczu wiolinowym i basowym
- opanowanie znajomości wartości rytmicznych do ósemek włącznie
- opanowanie artykulacji legato
- opanowanie podkładania palca 1 pod palcami 2 i 3 oraz przekładania palców 2 i 3 nad palcem 1
- opanowanie techniki akompaniamentu akordowego ręka lewą
- gra w pozycjach; C, F, G, D – manual basowy. Wykorzystywanie basów akordowych durowych i molowych
- opanowanie umiejętności utrzymania równego tempa gry – tempo wolne
- opanowanie technik płynnego prowadzenia miecha
- opanowanie umiejętności utrzymania stałego natężenia dźwięku – dynamika płaszczyznowa
- opanowanie gam durowych C, G ręka prawą
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 8 utworów dowolnych z czego 4 utwory powinny być opanowane pamięciowo

Klasa II – 1.3 jednostki lekcyjnej tygodniowo

- pogłębianie wiadomości o budowie instrumentu
- korygowanie postawy przy grze na instrumencie
- doskonalenie prawidłowego prowadzenia miecha
- wyrównywanie artykulacji legato, stopniowe wprowadzanie artykulacji staccato
- doskonalenie utrzymywania stałego natężenia dźwięku – dynamika płaszczyznowa
- doskonalenie utrzymywania stałego tempa gry
- doskonalenie techniki przekładania i podkładania palców – ręka prawą
- doskonalenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręka lewą

Gamy i wprawki

- utrwalanie wprawek i krzyżówek basowych durowych
- gra gam molowych C, G ręką prawą

Minimum programowe

- czytanie nut każdą ręką oddzielnie
- samodzielne rozliczanie wartości rytmicznych nut i pauz w taktach prostych
- opanowanie artykulacji staccato ręką prawą
- gra w pozycjach : C, F, B, G, D, A – manuał basowy. Wykorzystywanie basów akordowych durowych i molowych
- opanowanie umiejętności utrzymania równego tempa gry – tempo umiarkowane
- opanowanie gam durowych C, G oburącz
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 8 utworów dowolnych z czego 4 utwory powinny być opanowane pamięciowo

Program egzaminu

- gama durowa oburącz, pasaż toniczny oburącz
- 3 utwory dowolne

Program egzaminu powinien być wykonany z pamięci

Klasa III – 1.3 jednostki lekcyjnej tygodniowo

- kontrola postawy przy grze na instrumencie
- opanowanie techniki przekładania palca 4 nad 1 oraz podkładania kciuka pod palcem 4 – ręką prawą
- doskonalenie techniki prowadzenia miecha
- doskonalenie artykulacji legato i staccato
- stopniowe różnicowanie dynamiki płaszczyznowej
- doskonalenie utrzymywania stałego tempa gry
- doskonalenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręką lewą
- opanowanie elementarnych zasad prowadzenia frazy oraz jej rozpoczynania i kończenia

Gamy i wprawki

- utrwalanie wprawek i krzyżówek basowych majorowych,
- gra gam durowych oraz pasażów do 2 znaków oburącz
- gra gam molowych ręką prawą i lewą oddzielnie

Minimum programowe

- samodzielne rozliczanie wartości rytmicznych nut i pauz w taktach prostych
- opanowanie podkładania i przekładania palców 4 i 1
- gra w pozycjach: C, G, D, A, E, F, B – manual basowy. Wykorzystywanie basów akordowych durowych, molowych i septymowych
- różnicowanie dynamiki płaszczyznowej: mp, mf
- opanowanie gam durowych do 2 znaków w obrębie dwóch oktaw oburącz
- opanowanie elementarnych zasad prowadzenia frazy oraz jej rozpoczynania i kończenia
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 8 utworów dowolnych, z czego 4 utwory powinny być opanowane pamięciowo

Program egzaminu

- gama durowa wykonywana oburącz, pasaż toniczny wykonywany oburącz
- 3 utwory dowolne

Program egzaminu powinien być wykonany z pamięci

Klasa IV – 2 jednostki lekcyjne tygodniowo

- kontrola postawy przy grze na instrumencie
- doskonalenie ułożenia aparatu gry przy grze w różnych rejestrach manualu, doskonalenie siły i samodzielności poszczególnych palców
- doskonalenie techniki przekładania i podkładania palców – ręka prawa
- doskonalenie techniki prowadzenia miecha
- wprowadzenie techniki narastania i zmniejszania siły dźwięku – crescendo i decrescendo
- różnicowanie tempa gry – ritenuto
- doskonalenie artykulacji legato i staccato, wprowadzenie artykulacji potarto
- wprowadzenie gry dwudźwięków – ręka prawa
- wprowadzenie techniki repetycji palcowej – ręka prawa
- doskonalenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręka lewą.
- doskonalenie prowadzenia frazy, jej rozpoczynania i kończenia

- zagadnienia dotyczące prawidłowego ustalania aplikatury

Gamy i pasaże

- gra gam majorowych i minorowych oraz pasażów do 3 znaków ręką prawą i lewą oburącz

Minimum programowe

- gra w pozycjach : C, G, D, A, E, H, F, B, Es - manual basowy
- opanowanie dynamiki crescendo i decrescendo
- opanowanie gam durowych do 3 znaków w obrębie dwóch oktaw oburącz
- opanowanie techniki różnicowania tempa gry – ritenuto
- opanowanie umiejętności utrzymania równego tempa gry – tempo umiarkowanie szybkie
- opanowanie gry dwudźwięków – ręka prawa
- realizowanie w ciągu całego roku szkolnego 1 utworu o charakterze polifonicznym oraz 8 utworów dowolnych uwzględniających możliwości techniczne i muzyczne ucznia

Program egzaminu

- gama durowa, minorowa i pasaż wykonywane oburącz w obrębie 2 oktaw
- utwór o charakterze polifonicznym
- utwór o charakterze technicznym
- utwór dowolny

Program egzaminu powinien być wykonany z pamięci

Klasa V – 2 jednostki lekcyjne tygodniowo

- doskonalenie ułożenia aparatu gry przy grze w różnych rejestrach manualu, doskonalenie siły i samodzielności poszczególnych palców
- doskonalenie techniki przekładania i podkładania palców – ręka prawa
- doskonalenie techniki prowadzenia miecha oraz precyzji zmian jego kierunku
- doskonalenie techniki narastania i zmniejszania siły dźwięku – crescendo i decrescendo
- wprowadzenie zróżnicowania dynamicznego: sp, sfz.
- różnicowanie tempa gry – ritenuto, accelerando

- doskonalenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręką lewą
- doskonalenie gry dwudźwięków – ręką prawa
- doskonalenie techniki repetycji palcowej – ręką prawa
- doskonalenie prowadzenia frazy, jej rozpoczynania i kończenia, zmiany kierunku prowadzenia miecha zgodne z frazą muzyczną
- interpretowanie utworu zgodne z jego budową formalną
- opracowanie przez ucznia łatwego utworu pod względem techniczno-wykonawczym (aplikatura, miechowanie, dynamika)
- wprowadzenie czytania nut a'vista

Gamy i pasaże

- gra gam majorowych i minorowych oraz pasażów do 4 znaków ręką prawą i lewą oburącz
- gra repetycji palcowej realizowanej na dźwiękach gamy

Minimum programowe

- gra w pozycjach : C, G, D, A, E, H, Fis, Cis, F, B, Es, As, Des – manual basowy
- opanowanie gam durowych do 4 znaków w obrębie dwóch oktaw oburącz
- opanowanie repetycji palcowej realizowanej na dźwiękach gamy
- opanowanie techniki różnicowania tempa gry – accelerando
- opanowanie zróżnicowania dynamicznego : sp, sfz.
- opanowanie umiejętności utrzymania równego tempa gry – tempo umiarkowanie szybkie
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 1 utworu o charakterze polifonicznym 1 utworu cyklicznego oraz 8 utworów dowolnych uwzględniających możliwości techniczne i muzyczne ucznia

Program egzaminu

- gama durowa, minorowa i pasaż wykonywane oburącz w obrębie 2 oktaw,
- utwór o charakterze polifonicznym
- utwór cykliczny
- utwór o charakterze technicznym
- utwór dowolny

Program egzaminu powinien być wykonany z pamięci

Klasa VI – 2 jednostki lekcyjne tygodniowo

- doskonalenie ułożenia aparatu gry przy grze w różnych rejestrach manualu, doskonalenie siły i samodzielności poszczególnych palców
- doskonalenie techniki przekładania i podkładania palców – ręka prawa
- doskonalenie techniki prowadzenia miecha oraz precyzji zmian jego kierunku
- doskonalenie techniki narastania i zmniejszania siły dźwięku – crescendo i decrescendo
- doskonalenie zmiany natężenia dźwięku – sfz, sp
- wprowadzenie techniki akcentowania dźwięku na napiętym miechu
- wprowadzenie artykulacji non – legato
- doskonalenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręka lewa
- doskonalenie gry dwudźwięków – ręka prawa
- doskonalenie techniki repetycji palcowej – ręka prawa
- doskonalenie prowadzenia frazy, jej rozpoczynania i kończenia, zmiany kierunku prowadzenia miecha zgodne z frazą muzyczną

Gamy i pasaże

- gamy durowe i minorowe oraz pasaże ręka prawą i lewą oburącz w obrębie całej skali instrumentu do pięciu znaków
- repetycja palcowa realizowana na dźwiękach gamy

Minimum programowe

- gra w pozycjach : C, G, D, A, E, H, Fis, Cis, Gis, F, B, Es, As, Des - manual basowy
- opanowanie gam durowych do 5 znaków w obrębie dwóch oktaw oburącz
- opanowanie akcentowania dźwięków na napiętym miechu
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 2 utworów o charakterze polifonicznym 2 utworów cyklicznych oraz 8 utworów dowolnych uwzględniających możliwości techniczne i muzyczne ucznia

Program egzaminu

- gama durowa, molowa i pasaż wykonywane oburącz w obrębie 2 oktav, repetycja palcowa
- utwór o polifoniczny
- utwór cykliczny (sonatina, suita, wariacje)
- etiuda
- 2 utwory dowolne

Program egzaminu powinien być wykonany z pamięci.

Szkoła Muzyczna I st. - 4-letni cykl nauczania

Klasa I – 2 jednostki lekcyjnej tygodniowo

- wprowadzenie podstawowych pojęć w zakresie budowy i eksploatacji instrumentu
- konserwacja łatwo dostępnych elementów akordeonu
- prawidłowa postawa przy grze na instrumencie
- prawidłowe prowadzenie micha
- wprowadzenie artykulacji legato i staccato
- utrzymywanie stałego natężenia dźwięku – dynamika płaszczyznowa
- utrzymywanie stałego tempa gry
- wprowadzenie techniki przekładania palców 2 i 3 nad 1 oraz podkładania kciuka pod palcami 2 i 3 – ręka prawa
- wprowadzenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręka lewa

Gamy i wprawki

- wprowadzenie wprawek i krzyżówek basowych majorowych
- wprowadzenie gamy majorowej C, G, F oraz pasażu ręką prawą

Minimum programowe

- opanowanie nut w kluczu wiolinowym i basowym
- opanowanie znajomości wartości rytmicznych do ósemek włącznie

- opanowanie artykulacji legato i staccato
- opanowanie podkładania palca 1 pod palcami 2 i 3 oraz przekładania palców 2 i 3 nad palcem 1
- opanowanie techniki akompaniamentu akordowego ręką lewą
- gra w pozycjach; C, F, G, D, - manual basowy. Wykorzystywanie basów akordowych durowych i molowych
- opanowanie umiejętności utrzymania równego tempa gry – tempo wolne
- opanowanie technik płynnego prowadzenia miecha
- opanowanie umiejętności utrzymania stałego natężenia dźwięku – dynamika płaszczyznowa
- opanowanie gam durowych C, G, F ręką prawą
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 8 utworów dowolnych z czego 4 utwory powinny być opanowane pamięciowo

Klasa II – 2 jednostki lekcyjnej tygodniowo

- kontrola postawy przy grze na instrumencie
- opanowanie techniki przekładania palca 4 nad 1 oraz podkładania kciuka pod palcem 4 – ręka prawa
- doskonalenie ułożenia aparatu gry przy grze w różnych rejestrach manualu, doskonalenie siły i samodzielności poszczególnych palców
- różnicowanie dynamiki płaszczyznowej
- doskonalenie techniki prowadzenia miecha
- różnicowanie tempa gry – ritenuto
- doskonalenie artykulacji legato i staccato, wprowadzenie artykulacji potarto
- doskonalenie utrzymywania stałego tempa gry
- wprowadzenie gry dwudźwięków – ręka prawa
- wprowadzenie techniki repetycji palcowej – ręka prawa
- doskonalenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręka lewą
- opanowanie elementarnych zasad prowadzenia frazy oraz jej rozpoczynania i kończenia
- zagadnienia dotyczące prawidłowego ustalania aplikatury

Gamy i wprawki

- utrwalanie wprawek i krzyżówek basowych majorowych, minorowych
- gra gam majorowych oraz pasażów do 3 znaków oburącz

Minimum programowe

- samodzielne rozliczanie wartości rytmicznych nut i pauz w taktach prostych
- opanowanie podkładania i przekładania palców 4 i 1
- gra w pozycjach : C, G, D, A, E, F, B, Es - manual basowy. Wykorzystywanie basów akordowych durowych, molowych i septymowych
- różnicowanie dynamiki płaszczyznowej: mp, mf
- opanowanie gam durowych do 3 znaków w obrębie dwóch oktaw oburącz
- opanowanie elementarnych zasad prowadzenia frazy oraz jej rozpoczynania i kończenia
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 8 utworów dowolnych, z czego 4 utwory powinny być opanowane pamięciowo
- opanowanie techniki różnicowania tempa gry – ritenuto
- opanowanie umiejętności utrzymania równego tempa gry – tempo umiarkowanie szybkie
- opanowanie gry dwudźwięków – ręka prawa

Program egzaminu

- gama durowa wykonywana oburącz, pasaż toniczny wykonywany oburącz, gama molowa ręka prawa
- 3 utwory dowolne

Program egzaminu powinien być wykonany z pamięci

Klasa III - 2 jednostki lekcyjne tygodniowo

- doskonalenie ułożenia aparatu gry przy grze w różnych rejestrach manualu,
- doskonalenie siły i samodzielności poszczególnych palców
- doskonalenie techniki przekładania i podkładania palców – ręka prawa
- doskonalenie techniki prowadzenia miecha oraz precyzji zmian jego kierunku
- wprowadzenie techniki narastania i zmniejszania siły dźwięku – crescendo i decrescendo
- wprowadzenie zróżnicowania dynamicznego : sp, sfz
- różnicowanie tempa gry – ritenuto, accellerando
- doskonalenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręka lewą
- doskonalenie gry dwudźwięków – ręka prawa
- doskonalenie techniki repetycji palcowej – ręka prawa
- doskonalenie prowadzenia frazy, jej rozpoczynania i kończenia,

- zmiany kierunku prowadzenia miecha zgodne z frazą muzyczną
- interpretowanie utworu zgodne z jego budową formalną
- wprowadzenie czytania nut a'vista
- opracowanie przez ucznia łatwego utworu pod względem techniczno – wykonawczym (aplikatura, miechowanie, dynamika)

Gamy i pasaże

- gra gam durowych, molowych oraz pasażów do 4 znaków ręką prawą i lewą oburącz
- gra repetycji palcowej realizowanej na dźwiękach gamy

Minimum programowe

- gra w pozycjach: C, G, D, A, E, H, Fis, F, B, Es, As – manual basowy
- opanowanie gam durowych do 5 znaków w obrębie dwóch oktaw oburącz
- opanowanie repetycji palcowej realizowanej na dźwiękach gamy
- opanowanie techniki różnicowania tempa gry – accelerando
- opanowanie zróżnicowania dynamicznego: sp, sfz.
- opanowanie umiejętności utrzymania równego tempa gry – tempo umiarkowanie szybkie
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 1 utworu o charakterze polifonicznym 1 utworu cyklicznego oraz 8 utworów dowolnych uwzględniających możliwości techniczne i muzyczne ucznia

Program egzaminu

- gama durowa, molowa i pasaż wykonywane oburącz w obrębie 2 oktaw, repetycja palcowa
- utwór o charakterze polifonicznym
- utwór cykliczny
- utwór o charakterze technicznym
- utwór dowolny

Program egzaminu powinien być wykonany z pamięci

Klasa IV – 2 jednostki lekcyjne tygodniowo

- doskonalenie ułożenia aparatu gry przy grze w różnych rejestrach manualu, doskonalenie siły i samodzielności poszczególnych palców
- doskonalenie techniki przekładania i podkładania palców – ręka prawa
- doskonalenie techniki prowadzenia miecha oraz precyzji zmian jego kierunku
- doskonalenie techniki narastania i zmniejszania siły dźwięku – crescendo i decrescendo
- doskonalenie zmiany natężenia dźwięku – sfz, sp
- wprowadzenie techniki akcentowania dźwięku na napiętym miechu
- wprowadzenie artykulacji non-legato
- doskonalenie techniki akompaniamentu i związanej z nim repetycji akordowej – ręka lewa
- doskonalenie gry dwudźwięków – ręka prawa
- doskonalenie techniki repetycji palcowej – ręka prawa
- doskonalenie prowadzenia frazy, jej rozpoczynania i kończenia, zmiany kierunku prowadzenia miecha zgodne z frazą muzyczną

Gamy i pasaże

- gamy durowe, molowe oraz pasaże ręka prawą i lewą oburącz w obrębie całej skali instrumentu do 5 znaków
- repetycja palcowa realizowana na dźwiękach gamy

Minimum programowe

- gra w pozycjach: C, G, D, A, E, H, Fis, Cis, Gis, F, B, Es, As, Des – manual basowy
- opanowanie gam durowych do 5 znaków w obrębie dwóch oktaw oburącz
- opanowanie akcentowania dźwięków na napiętym miechu
- zrealizowanie w ciągu całego roku szkolnego 2 utworów o charakterze polifonicznym 2 utworów cyklicznych oraz 8 utworów dowolnych uwzględniających możliwości techniczne i muzyczne ucznia

Program egzaminu

- gama durowa, molowa i pasaż wykonywane oburącz w obrębie 2 oktaw, repetycja palcowa
- utwór o polifoniczny
- utwór cykliczny (sonatina, suite, wariacje)
- etiuda
- 2 utwory dowolne

Program egzaminu powinien być wykonany z pamięci

4.2. Repertuar

Dobór repertuaru dla ucznia powinien być ustalany w sposób indywidualny. W programie nie powinno zabraknąć gam i pasaży. Ćwiczenia techniczne i utwory powinny uwzględniać możliwości techniczne i muzyczne ucznia, jak również ilości czasu, który uczeń jest w stanie poświęcić na pracę z instrumentem w domu. Zalecany repertuar to utwory z gatunku muzyki ludowej, tańców stylizowanych, faktury homofonicznej i polifonicznej, a także cech stylistycznych twórczości różnych kompozytorów i okresów w dziejach muzyki. Zaleca się włączenie do programu utworów z zakresu literatury polskiej oraz tańców narodowych: krakowiak, oberek, polka itp. Utwory dowolne powinny być w miarę możliwości zróżnicowane pod względem technicznym oraz muzycznym.

4.3. Proponowana literatura

Utwory powinny charakteryzować się odpowiednim stopniem trudności w danej klasie oraz zawierać problemy wykonawcze, z którymi będzie mógł sobie poradzić uczeń zdolny w stopniu podstawowym. Przykładowe materiały nutowe, które stanowią podstawę i pomoc w opanowaniu podstaw gry na akordeonie. Należy jednak pamiętać stale powiększać repertuar o nowe pozycje z muzyki współczesnej zwłaszcza polskich kompozytorów, którzy tworzą utwory w oparciu o polski folklor ludowy. Pozycje chętnie grane są przez uczniów ze względu na ich nowe ciekawe brzmienie oraz środki wyrazu jakie zostały zastosowane w utworach.

Klasa I – VI cykl 6-letni

Klasa I – IV cykl 4-letni

Szkoły

Szkoła na akordeon klawiszowy – W. Kulpowicz

Szkoła miechowania i artykulacji miechowej – W. L. Puchnowski

Szkoła – J. Powroźnik

Szkoła – cz. I i II – J. Orzechowski

Ćwiczenia i etiudy

Wybór etiud z. 1-4 C. Czerny

Etiudy z,1 – W. Kulpowicz
Etiudy z, 2 i 3 – J Orzechowski
Gamy i pasaże – W. Kulpowicz
Wprawki – W. L. Puchnowski, M. Sztajkowski
Gram lewą ręką na akordeonie – J.Orzechowski

Utwory dawnych mistrzów

Łatwe utwory – J. S. Bach
Wybór utworów – G.F.Haendel

Wybrane utwory

Czytanki, z. 1-4 J. Powroźnik
Szkice akordeonowe – S. Galas
Małe utwory wielkich mistrzów :
Czajkowski, Grieg, Moniuszko, Mozart, Schubert
15 melodii – J. Powroźnik
Wybrane Sonatiny, z, 1 i 2 – J. Orzechowski
Szkice akordeonowe – S. Galas
Dawne tańce i melodie – J. Mart
Album operowy – J. Orzechowski

Utwory dowolne

Co niedziela gra kapela – Dzierżanowski
Abecadło akordeonisty – J. Fedyczkowski
Album marszów – J. Mart
Elementarz akordeonisty – J. Fedyczkowski
Mały akordeonista – M. Chudoba
Melodie świata – J. Fedyczkowski
Mozaika melodii – M. Chudoba
Mój akordeon – J. Powroźnik
Skarbczyk akordeonisty – J. Powroźnik
Wesoły akordeon – M. Chudoba
Na ludową nutę – S. Galas
Na wesoło – T. Wesołowski
Aż do rana – W. Kaczyński
Walce J. Strauss po. J. Mart
Album tang – op. S. Galas

Literatura oryginalna na akordeon:

E. Derebienko – Jesienne marzenia
E. Derebienko - Mały walc
K. Olczak - Suita dziecięca nr 3

B. Dowłasz – Tańce robotów
Ł. Woś – Suita dziecięca
Opr. S. Bubińcowej – Piosenka cygańska
B.K. Przybylski – Sonatina Burleska
Ch. Camilleri - Taniec spartan
M. Czjkin – Małe rondo
E. Rochlin – Wrzeciono
K. Naklicki – Wariacje na temat kaszubskiej mel. ludowej „Starość nie radość”
H. Zilcher – Akrobata
W. Własow - Ulubiona bajka
A. Vossen – Białe myszy
M. Czajkin – Taniec śnieżynki
B. Dowłasz - Trzy tańce polskie
A. Dorenski – Lets count up to five
H. Boll – Mała suita
E. L. von Knorr – Preludium A
A. Krzanowski – Calangra
M. Glinka – Fuga a

4.4. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

Formą sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia są wewnętrzne przesłuchania półroczne oraz egzaminy promocyjne i końcowe. Dodatkową formą sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia są audycje i popisy.

Podstawową formą sprawdzenia osiągnięć ucznia jest:

- spełnienie wymagań programowych dla danego roku
- postępy w zdobywaniu umiejętności technicznych i muzycznych
- opanowanie repertuaru
- systematyczność i pilność ucznia
- wykonanie programu na koncertach

4.5 Oceny klasyfikacyjne

Podstawowymi kryteriami oceny półrocznej i rocznej są:

1. Stopień spełnienia wymagań programowych dla danego roku nauki (postępy w zdobywaniu umiejętności technicznych, muzycznych oraz opanowaniu repertuaru).

2. Pilność i systematyczność pracy ucznia.

- 6 – CELUJĄCY** - osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza wymagania edukacyjne. Jego gra jest nie tylko wzorowa, ale jej wartość artystyczna jest szczególnie wysoka i rzadko osiądana w szkole.
25 pkt.
- 5 – BARDZO DOBRY** – uczeń całkowicie spełnia wymagania edukacyjne. Jego gra jest bezbłędna technicznie, a jednocześnie interesująca od strony muzycznej.
21-24 pkt.
- 4 – DOBRY** – spełnianie wymagań edukacyjnych nie jest pełne, ale nie przewiduje się trudności w dalszym etapie kształcenia. Jego gra jest poprawna pod względem technicznym i muzycznym lecz z małymi niedociągnięciami.
16-20 pkt.
- 3 – DOSTATECZNY** – uczeń spełnia jedynie podstawowe wymagania edukacyjne, co może oznaczać pojawienie się trudności w dalszym kształceniu. Jego gra jest z wyraźnymi brakami technicznymi lub muzycznymi.
13-15 pkt.
- 2 – DOPUSZCZAJĄCY** – spełnianie wymagań edukacyjnych jest minimalne, co poważnie utrudni, a nawet uniemożliwi dalsze kształcenie.
11-12 pkt.
- 1 – NIEDOSTATECZNY** – uczeń wyraźnie nie spełnia wymagań edukacyjnych, co uniemożliwia dalsze kształcenie. Nie rokuję żadnych lub prawie żadnych nadziei na rozwój muzyczny i wykonania zadań technicznych
do 10 pkt

5. Zespół akordeonowy

W zespole uczestniczą uczniowie klasy akordeonu od klasy III cyklu sześcioletniego i klasy II cyklu czteroletniego w zależności od stopnia zaawansowania ucznia i zapotrzebowania do zespołu.

5.1 Ogólne cele edukacyjne

1. Uczeń zdobywa umiejętności współdziałania oraz pracy w grupie
2. Jest odpowiedzialny za wykonywaną pracę
3. Kształci umiejętność gry w zespole o różnorodnym składzie

4. Uczeń posiada wiedzę i umiejętności zdobyte na lekcjach indywidualnych akordeonu, umie je wykorzystać w pracy w zespole
5. Wykazuje się kreatywnością w odczytywaniu i wykonaniu utworu.
6. Uczeń bierze aktywny udział w audycjach, koncertach zespołowych.
7. Rozwija swoją wrażliwość muzyczną i pasję do muzykowania zespołowego.

5.2 Szczegółowe cele edukacyjne

Kształcenie umiejętności gry w zespole instrumentalnym:

1. Uczeń jest świadomy roli jaką pełni instrumentalista w zespole
2. Motywuje innych członków grupy do współdziałania w zespole
3. Jest uwrażliwiony na zmiany dynamiczne, agogiczne i artykulacyjne
4. Wykazuje dbałość o elementy metro rytmiczne podczas pracy w zespole
5. jest systematyczny, punktualny, cierpliwy i wytrwały oraz koleżeński w grupie
6. Potrafi samodzielnie przygotować swój warsztat pracy do zajęć
7. Pracuje w zespole nad zadaniami wyznaczonymi przez nauczyciela
8. Dostrzega i koryguje błędy popełniane w grze zespołowej

Rozwój umiejętności wykonawczych w zespole instrumentalnym:

1. Uczeń zna notację muzyczną, w szczególności: podział wartości nut i pauz, metrum, wysokości dźwięków, znaki chromatyczne.
2. Wykazuje umiejętność gry z nut oraz orientację we współzależności głosów w utworach
3. Czyta nuty ze zrozumieniem, potrafi wykonać a vista łatwe utwory muzyczne o prostej fakturze, zagrane w wolnym tempie
4. Posługuje się prawidłową postawą podczas gry
5. W sposób prawidłowy posługuje się techniką gry na akordeonie
6. Wykazuje dbałość o barwę i jakość dźwięku podczas gry
7. Wykorzystuje w grze charakterystyczne dla akordeonu sposoby artykulacji, agogiki, dynamiki oraz frazowania

Prezentacja muzyczna:

1. Uczeń wykonuje program przygotowany w ramach zespołu
2. Chętnie uczestniczy w prezentacjach zespołu
3. Dbą o swój wizerunek sceniczny oraz estetykę zespołu
4. Potrafi dokonać krytycznej oceny wykonywanego utworu
5. Wykorzystuje do prezentacji muzycznej technologię informacyjną i

komunikacyjną w zakresie wskazanym przez nauczyciela

5.3 Proponowana literatura zespołowa

J. Elsner – Krakowiak
M. Czajkin – Taniec śnieżynki
Mel. lud – Kukułka
C. Mahr – Marsz Pozdrowienie
A. Piazzolla – Tango Apasionada
E. Neumann – Mała suita h-moll
C. Mahr – Koncert F-dur
S. Rachmaninow – Włoska polka
J. S. Bach – Preludium
J. S. Bach – Aria D-dur
J. Haendel – Fughetto
G. Mayer – Banlieue Sud
J. Bock – Skrzypek na dachu
F. Schubert – Moment muzyczny
Opr. S. Galas – S. Moniuszko Pieśni i piosenki
F. Farkas – Węgierskie tańce antyczne
Opr. M. Sztajkowski – Zbiór łatwych utworów na zespoły akordeonowe
B. K. Przybylski – Poranek w ogrodzie
Opr. M. Miemira – W murowanej piwnicy
Opr. M. Miemira – Czemużeś mnie matuleńko
T. Albiboni – Adagio g-moll
K. Naklicki – ze zbiorów:
 Suita zimowa
 Czytanki
 Opowiadania
 Kolędy na kameralny zespół akordeonowy
 Utwory koncertujące
 Utwory kameralne
 2 Suity
 Barynia
 Concertino
 Divertimento
 Melodie z różnych stron świata
 VIII-XIII Kaszubskie warsztaty akordeonowe

6. Opis osiągnięć ucznia na zakończenie etapu edukacyjnego

1. Uczeń posługuje się notacją muzyczną, zna nazwy dźwięków, zna sposób działania znaków chromatycznych, zna wartości rytmiczne nut i pauz, rozpoznaje metrum utworu.
2. Wykonuje na instrumencie melodie jednogłosowe, akompaniamenty do piosenek, partie solowe w wybranych utworach instrumentalnych.
3. Pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz bierze współodpowiedzialność za efekty tej pracy
4. Integruje się i współpracuje z członkami zespołu
5. Buduje relacje oparte na zaufaniu
6. Rozpoznaje elementy muzyczne granych utworów: tempo, rytm, melodię, dynamikę, agogikę, artykulację, kolorystykę.
7. Rozpoznaje formę utworu.
8. Wypowiada swoje zdanie, opinie o muzyce instrumentalnej.
9. Potrafi odpowiednio zaprezentować się na koncercie.
10. Świadomie uczestniczy i tworzy życie kulturalne i artystyczne szkoły.
11. Z szacunkiem odnosi się do artystycznego dziedzictwa narodowego.
12. Przestrzega zasad kultury, etyki i prawa autorskiego.
13. Podczas gry na instrumencie prawidłowo operuje aparatem gry
14. Czyta nuty ze zrozumieniem, potrafi wykonać *a vista* proste utwory muzyczne
15. Wykorzystuje wiedzę ogólnomuzyczną oraz umiejętności niezbędne do zrozumienia i wykonywania utworów
16. Świadomie wykorzystuje słuch muzyczny w działaniach praktycznych
17. Realizuje wskazówki wykonawcze ze zrozumieniem
18. Ocenia jakość wykonywanych zadań
19. Wykazuje się w działaniu aktywną postawą
20. Organizuje swoją indywidualną pracę
21. Systematycznie rozwija swoje umiejętności
22. Wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną
23. Jest przygotowany do kontynuowania nauki
24. Potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem, w szczególności z treścią

7. Zakończenie

Program jest narzędziem niezbędnym w pracy nauczyciela jak również ważnym elementem dokumentacji szkolnej. Musi być zgodny z aktualnym rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz być dostosowany do potrzeb szkoły. Powinien jednocześnie dawać nauczycielowi pewną swobodę w pracy z uczniem, ponieważ musi uwzględniać możliwości

indywidualne ucznia. Niniejszy program w zależności od potrzeb, będzie w przyszłości podlegał ewaluacji .